

Jebbink Soeteman Advocaten
T.a.v. dhr. W.H. Jebbink
Singel 362
1016 AH Amsterdam

Onderwerp: Beslissing op bezwaar

Uw brief van: 24 april 2026
Uw kenmerk:

Ons postadres: Postbus 1
9100 AA Dokkum
Ons telefoonnr: (0519) 29 88 88
Ons whatsapp nr: (06) 120 830 46
Ons e-mailadres: info@noardeast-fryslan.nl
Ons kenmerk: 2026-178509

Website: www.noardeast-fryslan.nl

Behandeld door: Team Feiligens
Bijlage(n): 1. Advies bezwarencommissie

Datum: 1 september 2026
Datum verzending:

Geachte heer W.H. Jebbink,

VERZONDEN 1 SEP 2026

Per mail van 24 april 2026 heeft u namens Vereniging Republiek een bezwaarschrift ingediend. Het bezwaar is gericht tegen het burgemeestersbesluit van 27 april 2026 (verzonden 23 april 2026) gegeven op grond van de Wet openbare manifestaties waarin beperkingen en voorwaarden verbonden worden aan de demonstratie tijdens Koningsdag 2026.

Met deze brief informeer ik u over de beslissing die ik op uw bezwaarschrift heb genomen.

Behandeling bezwaarschrift

Het bezwaarschrift is ter advisering voorgelegd aan de adviescommissie voor de bezwaarschriften van de gemeente Noardeast-Fryslân gesteld (hierna: commissie). De commissie heeft op 29 juli 2026 een hoorzitting gehouden waarbij bezwaarmaker(s) in de gelegenheid zijn gesteld om het bezwaarschrift toe te lichten.

De commissie heeft op 13 augustus 2026 aan mij advies uitgebracht. De commissie adviseert mij om:

- Het bestreden besluit in stand te laten blijven;
- Een aanvullende toelichting te geven op de motivering waarom opblaasobject 'dino Wim' vanwege het belang van de bescherming van de gezondheid geweigerd is in het demonstratievak;
- Helderheid te verschaffen over de juiste datum van het primaire besluit.

Het advies van de commissie heb ik als bijlage bij deze brief gevoegd.

Beslissing op bezwaar

Het advies van de commissie is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Ik heb daarom besloten het advies over te nemen. Dit betekent dat ik, onder verwijzing naar en met overneming van de motivering zoals deze is weergegeven in het advies, en gelet op de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, besloten heb om het WOM-besluit in stand te laten, vergezeld van onderstaande toelichting.

Nadere toelichting op weigeringsgrond van de bescherming van de gezondheid

De bezwarencommissie adviseert aanvullende toelichting op de weigering van dino Wim wegens het belang van de bescherming van de gezondheid. Tijdens de hoorzitting is aangegeven dat het niet alleen gaat om een direct medisch gevaar, maar ook om het risico dat bezoekers van Koningsdag onder de voet worden gelopen of worden vertrapt wanneer een snelle evacuatie (vanwege Dino Wim) niet mogelijk is. Daarbij is meegewogen dat Koningsdag niet alleen door volwassenen wordt bezocht, maar ook door kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mindervaliden.

Datum WOM-brief

In de WOM-brief wordt de organisator op de hoogte gesteld van eventuele voorwaarden en beperkingen die aan de demonstratie worden verbonden door de burgemeester. Per abuis is de dagtekening van de brief

gesteld op 27 april 2026. Evident geldend in dezen is de datum van aangetekende verzending, te weten 23 april 2026.

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u een beroepschrift indienen. Meer informatie hierover vindt u op de volgende pagina.

Informatie

Heeft u nog vragen over deze brief? Ook in dat geval kunt u contact opnemen met eenheid Feiligens via via telefoonnummer (0519) 29 88 88. U kunt ook een e-mail sturen naar veiligheid@noardeast-fryslan.nl.

Met vriendelijke groet,
De burgemeester van Noardeast-Fryslân,

mr. J.G. Kramer

Beroepsmogelijkheid

Als u het niet eens bent met dit besluit, dan kunt u een beroepschrift indienen. Het beroepschrift moet u binnen zes weken vanaf de dag na de verzenddatum van dit besluit opsturen. U moet dit sturen naar de rechtbank Noord-Nederland, afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD, Groningen.

U kunt uw beroepschrift ook digitaal indienen. Dit kan via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Hiervoor heeft u uw DigiD-code nodig. Als u nog geen DigiD-code hebt, kunt u deze hier ook aanvragen.

Inhoud beroepschrift

Wat moet er in uw beroepschrift staan?

- uw naam
- uw adres
- uw (elektronische DigiD-) handtekening
- de datum van het beroepschrift
- een omschrijving van het besluit waartegen u beroep indient
- de reden waarom u beroep indient.

U moet een kopie van dit besluit meesturen aan de rechtbank.

Kosten indienen beroepschrift

Het indienen van een beroepschrift kost geld. U moet griffierecht betalen. De afdeling Bestuursrecht van de Rechtbank Noord-Nederland kan u hierover meer informatie geven.

Adviescommissie voor bezwaarschriften van de gemeente Noardeast-Fryslân

Bestaande uit mw. J. Wiersma - Veenhoven (voorzitter), dhr. M. Hoekstra (lid) en dhr. H. Brink (lid)

Advies van de Algemene kamer van de adviescommissie voor de bezwaarschriften (hierna: de commissie) aan de burgemeester van de gemeente Noardeast-Fryslân (hierna: de burgemeester), naar aanleiding van het bezwaarschrift van de heer W.H. Jebbink van Jebbink Soeteman Advocaten (hierna: gemachtigde), namens de Vereniging Republiek (hierna: bezwaarmaakster).

Het bezwaarschrift is ontvangen op 24 april 2026 en richt zich tegen het besluit van 23 april 2026 waarin de burgemeester op grond van de Wet openbare manifestaties (hierna: de Wom) het recht op betoging van bezwaarmaakster heeft beperkt door voorschriften te verbinden aan de demonstratie tijdens Koningsdag op 27 april 2026 in Dokkum.

1. Inleiding

Bezwaarmaakster heeft op 29 januari 2026 bij de burgemeester een melding gemaakt van een voorgenomen betoging tijdens Koningsdag op 27 april 2026 in Dokkum.

Op 1 april 2026 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen bezwaarmaakster en vertegenwoordigers van de burgemeester en de politie. Tijdens dit gesprek heeft bezwaarmaakster een nadere toelichting gegeven op de voorgenomen demonstratie. Naar aanleiding daarvan heeft de burgemeester aanvullende informatie opgevraagd over de attributen die bezwaarmaakster voornemens is mee te nemen, in het bijzonder over de door haar gebruikte mascotte: een opblaasobject genaamd 'Dino Wim'.

Op 21 april heeft de politie de burgemeester geadviseerd gebruik te maken van zijn bevoegdheid om beperkingen op te leggen aan de voorgenomen demonstratie, in die zin dat het meenemen van Dino Wim in het demonstratievak niet wordt toegestaan. De burgemeester biedt een alternatieve locatie aan voor de plaatsing van Dino Wim.

Bij besluit van 23 april 2026 heeft de burgemeester aan de demonstratie een aantal voorschriften en beperkingen verbonden. Eén daarvan houdt in dat het plaatsen van Dino Wim in het aangewezen demonstratievak aan de Keppelstraat/Steenhouwerssteeg niet is toegestaan, ter bescherming van de gezondheid en ter voorkoming van wanordelijkheden.

Tegen dit besluit heeft bezwaarmaakster op 24 april 2026 een bezwaarschrift ingediend.

Daarnaast heeft bezwaarmaakster op 23 april 2026 een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland (hierna: de rechtbank). Primair heeft zij verzocht bij wijze van voorlopige voorziening toe te staan dat zij met vijftig personen mag demonstreren, inclusief de inzet van Dino Wim, hetzij op de reeds aangewezen locatie, hetzij op een andere locatie langs de wandelroute van de Koning. Subsidiar heeft zij verzocht toe te staan dat een deel van haar sympathisanten gelijktijdig met Dino Wim in het aangewezen demonstratievak aanwezig mag zijn, omdat zij eraan hecht zoveel mogelijk aandacht op de demonstratie gevestigd te krijgen en te houden.

Bij uitspraak van 26 april 2026 heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank het verzoek om een voorlopige voorziening afgewezen.

2. De ontvankelijkheid van het bezwaarschrift

Voordat de commissie tot een inhoudelijke beoordeling kan overgaan, dient eerst te worden vastgesteld of het bezwaarschrift ontvankelijk is. Daartoe moet worden beoordeeld of bezwaarmaakster als belanghebbende bij het besluit kan worden aangemerkt, of het bezwaarschrift tijdig is ingediend en of is voldaan aan de overige vereisten van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Ook dient sprake te zijn van een procesbelang.

Procesbelang: toetsingskader

De commissie ziet zich allereerst voor de vraag gesteld of bezwaarmaakster nog procesbelang heeft bij de behandeling van haar bezwaarschrift. Uit vaste jurisprudentie volgt dat er sprake is van procesbelang als het resultaat dat een indiener met het instellen van bezwaar nastreeft ook daadwerkelijk kan worden bereikt en het bereiken van dat resultaat voor hem feitelijke betekenis kan hebben. Met andere woorden, de indiener moet een actueel en reëel belang hebben bij een inhoudelijke beoordeling van het bezwaar. Procesbelang kan ook zijn gelegen in de omstandigheid dat zich tussen dezelfde partijen in de toekomst een soortgelijk geschil kan voordoen. Zie hiervoor bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 9 oktober 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3382).

Procesbelang: standpunt van de burgemeester

Tijdens de hoorzitting heeft de commissie de vertegenwoordigers van de burgemeester gevraagd of bezwaarmaakster in dit geval nog procesbelang heeft. Namens de burgemeester is toegelicht dat hierover aanvankelijk twijfel bestond, aangezien de demonstratie inmiddels heeft plaatsgevonden en het niet aannemelijk is dat Koningsdag in de komende jaren opnieuw in Dokkum zal worden gevierd. De kans dat bezwaarmaakster onder dezelfde omstandigheden opnieuw in Dokkum zal demonstreren, wordt daarom zeer gering geacht.

Desondanks is de burgemeester van mening dat bezwaarmaakster nog procesbelang heeft. Daarbij acht de burgemeester het van belang dat bezwaarmaakster ook in de toekomst met Dino Wim aan demonstraties in andere gemeenten zal deelnemen. Daarnaast kan niet worden uitgesloten dat ook bij toekomstige demonstraties binnen de gemeente Noardeast-Fryslân, zij het door andere demonstranten dan bezwaarmaakster, gebruik zal worden gemaakt van opblaasobjecten. De burgemeester acht het daarom van belang dat wordt beoordeeld of de aan bezwaarmaakster opgelegde beperking rechtmatig was.

Procesbelang: oordeel van de commissie

De commissie is van oordeel dat bezwaarmaakster procesbelang heeft bij de behandeling van haar bezwaarschrift. Voor dit oordeel sluit de commissie aan bij de uitspraak van de Afdeling van 6 november 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4479). De Afdeling heeft daarin overwogen dat besluiten waarbij beperkingen aan demonstraties worden gesteld betrekking op de uitoefening van een grondrecht. Bovendien is de tijd tussen het nemen van een dergelijk besluit en de demonstratie waarop het betrekking heeft doorgaans zo kort dat de demonstratie veelal al heeft plaatsgevonden voordat de commissie het besluit kan toetsen. Dat is ook in dit geval gebeurd.

Bezwaarmaakster heeft volgens de commissie belang bij een inhoudelijk oordeel over de rechtmatigheid van de aan haar opgelegde beperking. Een dergelijk oordeel kan haar immers duidelijkheid verschaffen over de vraag in hoeverre vergelijkbare beperkingen bij toekomstige demonstraties toelaatbaar zijn. De commissie betreft daarbij tevens dat namens de burgemeester tijdens de hoorzitting is verklaard dat ook voor hem een inhoudelijk oordeel van belang is, omdat dit duidelijkheid kan bieden over de reikwijdte van zijn bevoegdheid om aan demonstraties beperkingen te stellen. Daarnaast acht de commissie het denkbaar dat bezwaarmaakster in de toekomst opnieuw, zij het in andere gemeenten, aan demonstraties zal deelnemen waarbij gebruik wordt gemaakt van Dino Wim. Ten slotte weegt de commissie mee dat bezwaarmaakster, doordat zij niet bij de hoorzitting aanwezig was, haar standpunt over het procesbelang niet nader heeft kunnen toelichten. De commissie verwijst in dit verband ook naar de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 20 december 2024 (ECLI:NL:RBROT:2024:13071).

Overige voorwaarden voor ontvankelijkheid en conclusie

De commissie concludeert dat bezwaarmaakster procesbelang heeft bij de behandeling van haar bezwaarschrift. Daarnaast is het bezwaarschrift ingediend binnen de wettelijke termijn van zes weken. Nu ook aan de overige ontvankelijkheidsvereisten van hoofdstuk 6 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) is voldaan, is het bezwaarschrift ontvankelijk en kan het inhoudelijk worden behandeld.

3. De inhoud van de bezwaren

De gemachtigde voert namens bezwaarmaakster (samengevat) het volgende aan:

1. Het gestelde gevaar door Dino Wim is niet toereikend onderbouwd. Zij stelt dat de veiligheid voldoende kan worden gewaarborgd, zodat de beperking van de aangemelde demonstratie ter bescherming van de gezondheid en voorkoming van wanordelijkheden ontoereikend is gemotiveerd.
2. Daarnaast is onvoldoende onderbouwd waarom langs de wandelroute van de Koning geen alternatieve locatie beschikbaar is, waar zij met vijftig personen, inclusief Dino Wim, kan demonstreren.

4. Reactie burgemeester

Namens de burgemeester heeft mevrouw E. de Jong schriftelijk gereageerd op de bezwaren. De op de zaak betrekking hebbende stukken zijn overgelegd.

De burgemeester is van mening dat er geen redenen zijn om het besluit te herroepen en verzoekt de commissie derhalve om het bezwaar ongegrond te verklaren.

Alle relevante stukken zijn ook aan bezwaarmaakster en de gemachtigde toegezonden.

5. Hoorzitting

Op 29 juli 2026 zijn partijen in de gelegenheid gesteld hun standpunten toe te lichten tijdens een hoorzitting. Bezwaarmaakster en de gemachtigde hebben de secretaris van de commissie in aanloop naar de hoorzitting desgevraagd telefonisch laten weten van deze mogelijkheid geen gebruik te maken. De commissie heeft daarop besloten de hoorzitting digitaal (via MS Teams) te laten plaatsvinden. De burgemeester werd daarbij vertegenwoordigd door mevrouw E. de Jong en mevrouw A. Sjonger.

6. De overwegingen van de commissie

6.1. Feiten en omstandigheden

De beschrijving onder punt 1 (Inleiding) van dit advies dient hier als herhaald en ingelast te worden beschouwd. Aanvullend hierop heeft de gemachtigde op 29 juli 2026 het document 'Opmerkingen bij gelegenheid van de mondelinge behandeling van het bezwaarschrift' ingediend. Dit document is aan het procesdossier toegevoegd en tijdens de hoorzitting besproken.

6.2. Beoordeling

De commissie dient te beoordelen of de burgemeester het besluit van 23 april 2026, waarin op grond van de Wom het recht op betoging van bezwaarmaakster is beperkt door voorschriften te verbinden aan de demonstratie tijdens Koningsdag op 27 april 2026 in Dokkum, terecht en op goede gronden heeft genomen.

Wettelijk kader

Het recht om te betogen (demonstreren) is een grondrecht dat is neergelegd in artikel 11, eerste lid, van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) en in artikel 9, eerste lid, van de Grondwet. Dit recht is een belangrijke vrijheid in de democratische samenleving, maar is niet onbeperkt.

Dit volgt uit artikel 11, tweede lid, van het EVRM. Op grond van deze bepaling mag de uitoefening van het recht op vrijheid van vreedzame vergadering en vereniging uitsluitend worden beperkt indien die beperkingen bij wet zijn voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Voorts bepaalt dit artikellid dat het niet uitsluit dat rechtmatige beperkingen

worden gesteld aan de uitoefening van deze rechten door leden van de krijgsmacht, de politie of het ambtelijk apparaat van de Staat.

Daarnaast bepaalt artikel 9, tweede lid, van de Grondwet dat de wet regels kan stellen met betrekking tot het recht tot vergadering en betoging ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

In de Wom staan bevoegdheden van de burgemeester om beperkingen aan demonstraties te stellen. Uit de eerdergenoemde uitspraak van de Afdeling van 6 november 2024 volgt dat de Wom voldoet aan de kwaliteitseisen die het EVRM stelt aan een wet als bedoeld in artikel 11, tweede lid, van het EVRM.

Artikel 5, eerste lid, van de Wom geeft de burgemeester de bevoegdheid om aan een demonstratie voorschriften en beperkingen te stellen of deze te verbieden. Artikel 2 van de Wom noemt vervolgens de doelen waarvoor die bevoegdheid ingezet mag worden: ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding van wanordelijkheden.

Gelet op de tekst van deze artikelen, komt aan de burgemeester een zekere beoordelingsruimte toe en is het aan hem om aan de hand van de lokale omstandigheden een inschatting te maken of, en zo ja, welke beperkingen en voorschriften aan een demonstratie moeten worden gesteld ter bescherming de in artikel 2 van de Wom genoemde doelen. De commissie moet vervolgens beoordelen of de burgemeester terecht bepaalde beperkingen en voorschriften aan een demonstratie heeft gesteld. Dit blijkt onder andere uit de uitspraak van de Afdeling van 3 november 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:2437).

Wat heeft de burgemeester besloten?

De commissie stelt vast dat het geschil tussen bezwaarmaakster en de burgemeester zich toespitst op de vraag of de burgemeester in het bestreden besluit beperking 11 terecht heeft opgelegd. Deze beperking luidt als volgt:

11. *Het plaatsen van het grote opblaasobject 'Dino Wim' is op grond van bescherming van de gezondheid en ter voorkoming van wanordelijkheden niet toegestaan in het aangewezen vak aan de Keppelstraat/Steenhouwerssteeg.*

De burgemeester heeft ten aanzien van deze beperking, onder verwijzing naar het advies van de politie van 21 april 2026, overwogen dat:

'Ondanks het feit dat u te kennen heeft gegeven stil te hebben gestaan bij de veiligheid van het opblaasbare object, kan ik de inzet van de opblaasfiguur tijdens de demonstratie helaas niet toestaan in het aangewezen demonstratievak. Dit demonstratievak voldoet ruimschoots aan het 'within sight and sound criterium', daar het direct langs de route ligt waarlangs de leden van het Koninklijk huis zullen lopen en het daarmee in het zicht- en gehoorafstand van de koning is. Ik volg hierin het advies dat de politie op 21 april 2026 heeft uitgebracht ten aanzien van de plaatsing van het door u als "Dino Wim" aangeduide opblaasfiguur in het demonstratievak, zie bijlage 3. Volgens de politie zal het opblaasobject een gevaar opleveren bij een eventuele evacuatie van het publiek in het evenementengebied.

De politie merkt op dat [de] looproute van de Koninklijke familie door Dokkum in tegenstelling tot eerdere edities van Koningsdag relatief kort is, namelijk ongeveer 900 meter. In deze editie van Koningsdei is volgens de politie de verwachting dat veel publiek (circa 25.000 bezoekers) zich direct langs de route gaat verzamelen om de koning en het koninklijk gezelschap in het echt en van dichtbij te kunnen zien. Gelet op de bestaande infrastructuur in Dokkum en de te nemen maatregelen in het kader van bewaken en beveiligen, is het volgens de politie zeer aannemelijk dat de organisator al snel van crowdmanagement en het faciliteren van bezoekersstromen over moet gaan naar actieve crowdcontrole en het dwingend sturen van

mensenmassa's. Het opblaasobject [dat] u in het demonstratievak wilt opstellen, in combinatie met de beschreven specifieke geografische context van Dokkum en de reeds genomen beheersmaatregelen, is van dien grootte dat dit opblaasbare object volgens de politie direct van invloed is op de veiligheid en mobiliteit van de bezoekers van Keningsdei en het feestelijke karakter.

Bij een evacuatie van het gebied zal dit opblaasobject volgens de politie een obstakel zijn bij de uitstroom van bezoekers op Keningsdei in Dokkum, waarbij de uitstroom onbedoeld langer zal duren door congestie en kans op letsel door verdrukking en vallen van bezoekers. Met uitstroom wordt in deze niet alleen de "normale" uitstroom bedoeld maar ook de spoedontuiming/-evacuatie in het scenario 'paniek in menigte'. Het opblaasobject belemmert volgens de politie de werkzaamheden van de hulp/veiligheidsdiensten, waardoor er mogelijk (grote) veiligheidsissues kunnen ontstaan die niet met mitigerende maatregelen beheersbaar zijn te maken."

Valt Dino Wim onder het connexe verspreidingsrecht?

Bij het recht op betogen op openbare plaatsen kan onderscheid worden gemaakt tussen het gemeenschappelijk in de openbaarheid brengen van een standpunt en het middel waarmee het standpunt wordt verspreid. Het eerste betreft de kern van het recht tot betogen en het tweede is daaraan connex. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 13 februari 2013 (ECLI:NL:RBDHA:2013:BZ2608). De burgemeester is niet aan de doelcriteria van artikel 2 van de Wom gebonden indien het gaat om het beperken van connexe verspreidingsrechten. Dit zijn rechten die verbonden zijn met onder andere het in artikel 9 van de Gw beschermde grondrecht, maar geen onderdeel uitmaken van de kern hiervan. Voorbeelden zijn het recht op geluidsversterking en het recht op meedragen van fakkels.¹

Bezwaarmaakster voert in het document van 29 juli 2026 aan dat wordt miskend dat te allen tijde moet zijn voldaan aan het noodzakelijkheidsvereiste van de artikelen 10 en 11 van het EVRM. Zij stelt dat het recht om te demonstreren een grondrecht is en dat het gebruik van de mascotte Dino Wim een wezenlijk onderdeel van haar demonstratie vormt. Door het gebruik van deze mascotte niet, althans niet onvoorwaardelijk toe te staan, wordt volgens bezwaarmaakster een ongerechtvaardigde beperking aangebracht in haar demonstratierecht.

De commissie is van oordeel dat het gebruik van Dino Wim niet kan worden aangemerkt als onderdeel van het kernrecht van de betoging, maar moet worden beschouwd als een uiting van het daarmee samenhangende connexe verspreidingsrecht. Hoewel bezwaarmaakster stelt dat Dino Wim een wezenlijk onderdeel van haar demonstratie vormt, heeft zij die stelling op geen enkele wijze nader onderbouwd. In dit verband verwijst de commissie ook naar de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage van 15 november 2012 (ECLI:NL:RBSGR:2012:BY5462). De commissie betreft daarbij tevens dat uit het procesdossier blijkt dat bezwaarmaakster bij haar melding niet heeft vermeld dat zij gebruik wilde maken van Dino Wim. Kennelijk maakte de aanwezigheid van de mascotte geen wezenlijk onderdeel uit van de voorgenomen demonstratie. Indien dat wel het geval was geweest, had het voor de hand gelegen dat zij dit reeds bij haar melding kenbaar had gemaakt.

De demonstratie van bezwaarmaakster, als uitoefening van het kernrecht op betoging, heeft zonder verdere beperkingen doorgang gevonden op de oorspronkelijk beoogde locatie langs de route. Naar het oordeel van de commissie was het gebruik van Dino Wim een middel om het standpunt van bezwaarmaakster uit te dragen. Dit gebruik was niet noodzakelijk voor de uitoefening van het kernrecht en moet daarom worden gezien als een connex verspreidingsrecht.

¹ Zie hiervoor Brouwer, J., Schilder, A. E., & Roorda, B. (2015). Artikelsgewijs commentaar bij de Wet openbare manifestaties. In E. R. Muller, E. T. Brainich, L. J. J. Rogier, J. G. Brouwer, & A. E. Schilder (editors), *Openbare orde en veiligheid* (4 redactie, blz. 81-107). (Tekst & Commentaar). Wolters Kluwer.

Wat zijn de criteria voor het beperken van het connexe verspreidingsrecht?

Uit vaste jurisprudentie volgt dat het verspreidingsrecht, als connex recht, aan verdergaande beperkingen kan worden onderworpen dan het kernrecht. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 5 januari 1996 (ECLI:NL:RVS:1996:AN5002) geoordeeld dat een beperking van het connexe recht slechts is toegestaan indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. De beperking mag geen verband houden met de inhoud van de betoging;
2. De beperking dient noodzakelijk te zijn met het oog op de belangen die de wettelijke regeling waarop de beperking rust, beoogt te dienen en mag niet verder gaan dan met het oog op de bescherming van die belangen strikt nodig is; en
3. De beperking mag niet zo ver gaan dat van het connexe recht geen gebruik van betekenis overblijft.

Anders dan bezwaarmaakster stelt in het document van 29 juli 2026, hoeft bij een beperking van het connexe verspreidingsrecht niet te worden voldaan aan het noodzakelijkheidsvereiste. Voor een dergelijke beperking is voldoende dat deze dienstig is aan één of meer van de in artikel 2 van de Wom genoemde belangen en dat de burgemeester deze beperking in redelijkheid heeft kunnen opleggen. De commissie verwijst hierbij naar de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 18 mei 2020 (ECLI:NL:RBDHA:2020:4378).

Houdt de beperking verband met de inhoud van de betoging?

De commissie is van oordeel dat aan de eerste voorwaarde wordt voldaan. Het niet toestaan van Dino Wim in het aangewezen vak aan de Keppelstraat/Steenhouwerssteeg houdt volgens de commissie geen verband met de inhoud van de betoging. Bezwaarmaakster is voor het overige vrij geweest om de inhoud van haar betoging naar eigen inzicht vorm te geven.

Blijft van het connexe recht gebruik van betekenis over?

De derde voorwaarde houdt in dat de beperking niet zo ver mag gaan dat van het connexe recht geen gebruik van betekenis overblijft. De commissie merkt op dat de burgemeester deze voorwaarde in de gemeentelijke toelichting onjuist heeft weergegeven. Daarin stelt de burgemeester dat de beperking niet zo ver mag gaan dat van het *kernrecht* geen gebruik van betekenis overblijft. Uit de hiervoor aangehaalde jurisprudentie volgt echter dat moet worden beoordeeld of van het *connexe recht* nog gebruik van betekenis kan worden gemaakt. Ter onderbouwing van zijn standpunt voert de burgemeester aan dat aan deze voorwaarde is voldaan, omdat het bestreden besluit niet uitsluit dat bezwaarmaakster in een andere vorm, met andere middelen en eventueel op een andere plaats haar actie kan uitvoeren.

Ondanks deze onjuistheid in de gemeentelijke toelichting, is de commissie van oordeel dat wel aan de derde voorwaarde is voldaan. De demonstratie van bezwaarmaakster heeft doorgang gevonden op de oorspronkelijk beoogde locatie langs de route, en Dino Wim is uitgeweken naar een alternatieve locatie. De commissie heeft begrepen dat aanvankelijk was voorzien in plaatsing op een groenstrook tussen de Eebrug en de Altenastreek, maar dat Dino Wim uiteindelijk is geplaatst op een parkeerterrein, ongeveer dertig meter dicht bij de buurt van de evenementenlocatie. Bezwaarmaakster betoogt dat de burgemeester ten onrechte stelt dat de route van de Koninklijke familie direct langs deze alternatieve locatie liep, omdat volgens haar sprake is van een wezenlijk andere locatie.

De commissie volgt dit betoog niet. Op grond van het in het procesdossier opgenomen beeldmateriaal en de namens de burgemeester gegeven toelichting tijdens de hoorzitting concludeert de commissie dat de bus met de Koninklijke familie daadwerkelijk langs de locatie van Dino Wim is gereden. Gelet op de omvang van Dino Wim – naar de commissie heeft begrepen 10 meter hoog en 4 meter breed – acht de commissie het bovendien aannemelijk dat de Koninklijke familie hiervan kennis heeft kunnen nemen.

Daarmee is naar het oordeel van de commissie sprake geweest van 'gebruik van betekenis'. De omstandigheid dat Dino Wim met dranghekken moest worden afgezet en dat zich voortdurend vier personen bij hem moesten bevinden, maakt dit oordeel niet anders.

Mocht de burgemeester Dino Wim weigeren vanwege het voorkomen van wanordelijkheden?

Het tweede criterium voor het stellen van een beperking aan het connexe verspreidingsrecht is dat de beperking noodzakelijk moet zijn ter bescherming van de belangen die de betreffende wettelijke regeling beoogt te dienen. De beperking mag daarbij niet verder gaan dan nodig is om deze belangen te beschermen.

De burgemeester heeft in het bestreden besluit het gebruik van Dino Wim onder meer geweigerd ter voorkoming van wanordelijkheden. Daarbij is aangegeven dat de weigering verband houdt met het risico dat de opblaasfiguur vormt bij een eventuele evacuatie. In het bezwaarschrift stelt de gemachtigde dat de burgemeester het vermeende gevaar van Dino Wim onvoldoende heeft onderbouwd. Volgens de gemachtigde is daarmee onvoldoende gemotiveerd dat het weigeren van Dino Wim in het demonstratievak noodzakelijk was ter voorkoming van wanordelijkheden.

De commissie volgt dit standpunt niet. Naar het oordeel van de commissie heeft de burgemeester in het bestreden besluit voldoende gemotiveerd waarom het gebruik van Dino Wim in het aangewezen demonstratievak aan de Keppelstraat/Steenhouwerssteeg niet was toegestaan ter voorkoming van wanordelijkheden. De burgemeester mocht daarbij uitgaan van het politieadvies en heeft de relevante punten daaruit in het bestreden besluit opgenomen. Op basis daarvan heeft de burgemeester voldoende onderbouwd waarom de weigering van Dino Wim op die plaats noodzakelijk was. Tijdens de hoorzitting is het de commissie bovendien gebleken dat naast de politie, ook het Openbaar Ministerie en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid bij de voorbereiding van het besluit zijn betrokken.

Zoals ook de voorzieningenrechter van de rechtbank heeft overwogen, is niet gebleken dat met een minder vergaande beperking hetzelfde doel kon worden bereikt. De commissie concludeert daarom dat de burgemeester het gebruik van Dino Wim in het demonstratievak in redelijkheid mocht weigeren ter voorkoming van wanordelijkheden.

Mocht de burgemeester Dino Wim weigeren vanwege de bescherming van de gezondheid?

Het tweede belang op grond waarvan de burgemeester Dino Wim in het demonstratievak heeft geweigerd is ter bescherming van de gezondheid (van de bezoekers van Koningsdag). De commissie stelt vast dat de burgemeester ten aanzien van dit belang het volgende heeft opgenomen in het bestreden besluit:

Bij een evacuatie van het gebied zal dit opblaasobject volgens de politie een obstakel zijn bij de uitstroom van bezoekers op Koningsdag in Dokkum, waarbij de uitstroom onbedoeld langer zal duren door congestie en kans op letsel door verdrukking en vallen van bezoekers.'

Tijdens de hoorzitting heeft de commissie de vertegenwoordigers van de burgemeester gevraagd om het belang van de bescherming van de gezondheid verder toe te lichten. Daarbij is aangegeven dat het niet alleen gaat om een direct medisch gevaar, maar ook om het risico dat bezoekers van Koningsdag onder de voet worden gelopen of worden vertrapt wanneer een snelle evacuatie (vanwege Dino Wim) niet mogelijk is. Daarbij moet volgens de burgemeester worden meegewogen dat Koningsdag niet alleen door volwassenen wordt bezocht, maar ook door kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mindervaliden.

Met deze aanvullende toelichting is de commissie van oordeel dat de burgemeester in redelijkheid heeft kunnen besluiten dat het nodig was om het gebruik van Dino Wim in het demonstratievak te verbieden ter bescherming van de gezondheid en dat een minder vergaande beperking niet volstond.

De commissie is echter van mening dat de motivering hiervoor in het bestreden besluit onvoldoende tot uitdrukking komt. De commissie adviseert daarom om de motivering op dit punt in de beslissing op bezwaar aan te vullen met de tijdens de hoorzitting gegeven toelichting.

Op welke datum is het bestreden besluit genomen?

De commissie stelt vast dat het bestreden besluit is gedateerd op 27 april 2026, terwijl het kennelijk op 23 april 2026 is verzonden dan wel bekendgemaakt. De vertegenwoordigers van de burgemeester hebben hierover tijdens de hoorzitting verklaard dat de onjuiste datering als gevolg van de drukte rondom Koningsdag per abuis is ontstaan.

De commissie merkt deze onjuiste datering aan als een kennelijke verschrijving die in de beslissing op bezwaar kan worden hersteld. Nu er tussen de partijen geen onduidelijkheid heeft bestaan over het besluit waarop het bezwaar betrekking heeft, leidt deze correctie volgens de commissie niet tot een wijziging van de inhoud of de rechtsgevolgen van het besluit.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande komt de commissie tot het oordeel dat de burgemeester het besluit van 23 april 2026, waarin op grond van de Wom het recht op betoging van bezwaarmaakster is beperkt door voorschriften te verbinden aan de demonstratie tijdens Koningsdag op maandag 27 april 2026 in Dokkum, terecht en op goede gronden heeft genomen. De hiertegen aangevoerde bezwaren slagen niet.

De commissie is van oordeel dat het bestreden besluit in stand kan blijven, maar dat de burgemeester in de beslissing op bezwaar aanvullend dient te motiveren waarom Dino Wim vanwege het belang van de bescherming van de gezondheid kon worden geweigerd in het demonstratievak. De burgemeester kan hiervoor de tijdens de hoorzitting gegeven toelichting gebruiken. Daarnaast adviseert de commissie om in de beslissing op bezwaar de juiste datum van het primaire besluit te vermelden.

7. Advies van de commissie

Gelet op het bezwaarschrift en de aangevoerde gronden van bezwaar, het dossier, de gemeentelijke toelichting en hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, adviseert de commissie de burgemeester het bestreden besluit, onder aanvulling van de motivering overeenkomstig dit advies, in stand te laten.

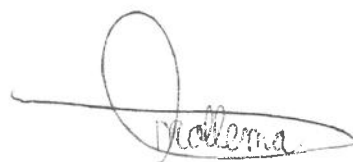
De Algemene kamer van de adviescommissie voor de bezwaarschriften van de gemeente Noardeast-Fryslân.

Dokkum, 13 augustus 2026

De commissie
namens deze,

Mw. J. Wiersma-Veenhoven, voorzitter

Mw. A. Mollema, secretaris